

O I S

O V I N Y

Nepostradatelný informační a inspirační zdroj pracovníků býv. OIS

Pravicový, liberální chem.inž. občasník. Založeno r. 1996

Slovo úvodem

A jaro je pomalu tady. Zima se chovala celkem cudně, občas nám krajinu pocukrovala sněhem nebo vyzdobila pohádkovou jinovatku, ale co se týká mrazů se držela na uzdě. Teď se už ale všichni těší na jaro. Nejen až nás příroda opět okouzlí barevnou paletou svých květů, ale i z mnohem prozaičtějších důvodů. Řidiči se těší, až budou moci jezdit ve dne bez světel a přestanou si častým zapomináním vybíjet baterie, ženy, které se už od vánoc zbavily nadbytečných kil se těší, až odloží tlusté kabáty a budou se moci blýsknout svými revitalizovanými postavami a muži až opět spatří ženské nohy a lýtka jen lehce maskované minisukní a zapalující se na ostrém jarním sluníčku. Zkrátka až se život vrátí do normálu, protože zima je přece jen tak trochu atypické období.

VH

Motto

„Pro triumf zla stačí jen, aby slušný člověk zůstal nečinný!“

Edmund Burke

Říká se . . .

„Čím více máte nápadů, tím obtížnější je rozeznat mezi nimi ty dobré.“

„Doba konzumace jídla je nepřímou úměrnou době jeho přípravy.“

„Když se vám v obchodě s oděvy líbí nějaké oblečení a mají vaši velikost, tak vám nepadne.“

Murphy

Zajímavosti**Víte, že ?**

- Vědci v *Oregon Regional Primate Research Center* poprvé vpravili do opičky Rhesus část genů z meduzy. Opičku pojmenovali ANDi, jako "inserted DNA" čteno pozpátku. Cílem je umět vnášet geny lidských dědičných ale i dalších nemocí do pokusných primátů a hledat nejlepší způsoby léčby nemocí jako (Alzheimerova ch., diabetes, rakovina). Tedy dobro pro lidi, ale chudáci zvířata. Otázkou je, jestli se takovým postupem nebudou zvyšovat pravděpodobnost mutace a přenosu na lidi dalších původně zvířecích nemocí jako AIDS, nemoc šílených krav. Ale pokrok není nikdy bez rizika a každý čin má nutně kladné i záporné stránky.
- Právník Peter Angelos, který pomohl vysoudit 4.2 miliardy \$ obětem rakoviny v procesu proti tabákovému průmyslu již chystá 10 žalob proti firmám provozujícím mobilní telefony ve prospěch postižených mozkovým nádorem. *A přitom by stačilo vyhlásit, že každý používá mobil jen na vlastní riziko a může si vykoledovat bůh ví co. Na každý mobil by se pak vyrazilo: „Ministr dopravy a spojů varuje, že použití mobilu škodí zdraví a v konečném důsledku může vést až ke smrti“. Časem by ovšem takové varování muselo být takřka na všem (bůčku, uzeninách a možná i na chlebu). Pak by lidem možná došlo, že tudy cesta nevede, že všechno, co podnikají je nebezpečné, i sám život a že je na nich, aby byli opatrní a do všeho se bezhlavě nehrnuli.*
- Letecké autority uvádějí, že od počátku letectví zahynulo při srážce letadla s ptáky nejméně 350 osob. Většinou srážka nebývá fatální. Mezi

léty 1990-98 přitom došlo v Americe k 22 000 srážkám ptáka s letadlem! Z těch fatálních to byla srážka radarového letadla na Aljašce s hejnem hus, při níž zahynulo 24 členů posádky a nejhorší v r. 1960, kdy se letadlo Easter Airlines po srážce s hejnem zřítilo do Bostonského přístavu a usmrtilo 62 lidí.

- Téměř jedna třetina ze tří miliard praceschopných obyvatel Země je bez práce nebo nemůže pracovat na plný úvazek
- Nemoc šílených krav (BSE) způsobují infekční bílkoviny, tzv. *priony*. Jsou menší, než viry a tudíž nejjednoduššími a nejmenšími infekčními částicemi. Přenos BSE na člověka nebyl sice přímo a exaktně dokázán, ale je o něm vážné a oprávněné podezření.
- Na moři umírá denně až 70 rybářů, ročně zahyne při rybolovu na 24 000 lidí.
- Poslední žijící muž, který přežil jako tříletý chlapec ztroskotání Titanicu v r. 1912 Michel Navratil zemřel ve francii ve věku 92 let. Ze zachráněných trosečníků nyní žijí jen čtyři ženy.
- Obézní lidé mají v mozku méně receptorů neuroprénašeče dopaminu, obdobně jako řada narkomanů. Zvýšenou konzumací jídla se tedy snaží dohnat nedostatečné pocity slasti.

Máme jíst podle své krevní skupiny

Nová teorie, jejímž autorem je dr. D'Adamo, specialista na přírodní medicínu, zkoumá vztah mezi danou krevní skupinou a náchylností k onemocněním. Hlavní princip je v pojetí krevních skupin A, B, AB, 0. Vznik a vývoj krevních skupin je spjat s vývojem lidského druhu a jeho bojem o přežití. Každá krevní skupina totiž obsahuje genetickou informaci o stravě a chování našich předků. V ČR je nejvíce zastoupena krevní skupina A, na druhém místě skupina 0, třetí v pořadí je skupina B a nejvzácnější skupina AB.

Skupina A „agrikan“ vznikla stěhováním lidstva za novými zdroji potravy z Afriky na jiné kontinenty. Odlišný životní styl (rozvoj zemědělství a domestikace zvířat) se odrazil ve stravě a ve změnách trávicího traktu. Tělo se přizpůsobilo tak, aby lépe trávilo obiloviny a další zemědělské produkty. Předpokládá se, že skupina A vznikla mutací ze skupiny 0 jako odpověď na změny ve stravě a životním stylu. Pro tuto nejstarší skupinu, kterou měli již před 40 000 lety kromaňonští předkové živící se lovem a sběrem, tvořily bílkoviny základní část výživy.

Další skupina B „balanční“ čili rovnovážná, vznikla v himalájské oblasti. Důsledkem přesídlování z horských oblastí do velehor vznikla jako odpověď na podnební změny. Později došlo k rozdělení kmenů, živících se stravou složenou z masa a mléčných výrobků, na kmeny válečnické a zemědělské. A tak i dnes jihovýchodní kuchyně používá mléčné výrobky jen minimálně.

Nejmladší a nejvzácnější skupina AB vznikla promísením kavkazské krevní skupiny A s mongolskou skupinou B.

Každá krevní skupina má své charakteristické antigeny, které reagují při vstupu jiného antigenu do organismu. Touto reakcí je aglutinace neboli shlukování. To

znamená, že potraviny, které mohou být škodlivé pro krvinky jedné krevní skupiny, mohou být vhodné pro krvinky jiné krevní skupiny. A na tomto principu je založena teorie výživy podle krevních skupin.

16 skupin potravin (maso, drůbež, mořské produkty, mléčné výrobky a vejce, oleje a tuky, ořechy a semínka, fazole a luštěniny, cereálie, chléb a pečivo, obilná zrna a těstoviny, zelenina, ovoce, šťávy a tekutiny, koření, chuťové přísady, bylinné čaje a různé nápoje) je pro každou skupinu rozděleno do tří skupin, které jsou pro ni prospěšné, neutrální nebo škodlivé.

Doporučené potraviny pro **krevní skupinu A** jsou: zelenina, ovoce, tofu, luštěniny, mořské produkty, obilná zrna. Naopak škodlivý efekt může mít konzumace většího množství uzenin, masa, mléčných výrobků.

Pro **skupinu 0**, doporučuje se vysoký obsah bílkovin ve stravě, konzumace masa, ryb, vybraných druhů ovoce a zeleniny. Mezi nevhodné spadají pšenice, kukuřice, fazol obecný, modré fazole, čočka, zelí, růžičková kapusta, květák.

Skupina B jako vyrovnaný všežravec si pochutná na mase, mléčných výrobcích, obilných zrnech, luštěninách, ovoci a zelenině. Nedoporučují se kukuřice, čočka, arašidy, sezamová semínka, pohanka, pšenice.

A nakonec nejvzácnější **krevní skupina AB**: v rozumné míře smíšená strava, mořské produkty, mléčné výrobky, fazole, luštěniny, obilná zrna, ovoce a zelenina. Škodlivými jsou červené maso, semínka, kukuřice, pohanka.

Výživa podle krevních skupin byla v několika posledních letech doporučena nejméně 3 500 pacientům. To vedlo k následnému zlepšení jejich zdravotního stavu, a to zejména u onemocnění typu alergie – astma bronchiální, alergické rýmy, ekzémy, dále kožní onemocnění (lupénka, akné), střevní problémy (zácpa, průjem), nemoci jater, žaludku, slinivky. Také má velký vliv na počínající nádory dělohy a prsů u žen, u mužů v oblasti prostaty. Příznivě působí u chronických onemocnění ledvin, močového měchýře a žlučníku. Výživa podle krevních skupin patří k současným objevům a proto jsou zapotřebí rozsáhlé klinické studie.

O myšičce

Žila byla blondatá myška Nataška. Vařila v Perlovce boršč. Kdo šel okolo tomu dala, tomu dala a jen na toho malého nezbylo. Ten měl svědění, ten se léčil na kapavku a jen ten malý vytáhl odznak mravnostní policie. Nataška teď vaří boršč u Apolináře.

VH

Dobro a zlo

Otázky dobra a zla zajímají lidstvo od nepaměti, protože pro ně představuje chronický a těžko uchopitelný problém. Je to zřejmě problém ryze lidský, protože v říši zvířat se s tímto abstraktním pojmem ještě nesetkáváme. Ano šelma zabíjí, ale nikoliv proto, že by byla zlá, ale protože je to její

evoluční přirozenost, způsob života, získávání obživy a tedy cesta k přežití. Všichni příslušníci druhu se chovají přibližně stejně. Co to je vlastně dobro a zlo? Dvě opačné kategorie, které tedy zřejmě souvisí s nějakým kritériem, ale jakým? Je to patrně emociální kritérium, protože zlo působí smutek a bolest, dobro radost a štěstí. Je to kritérium zprůměrněné společenskou zkušeností. I když ho nedovedeme dobře definovat, každý z nás ho má hluboko v sobě zakořeněné a dovedeme zpravidla intuitivně rozeznávat dobro a zlo.

Jaké jsou tedy kořeny lidského zla? Ano lidského, protože vesmír a příroda kolem nás je z tohoto lidského pohledu neutrální. Aspoň si to myslíme. Když někde vznikne přírodní katastrofa nebo se narodí handykepaný živočich mluvíme o náhodě a ne zlém úmyslu. Je-li však zahrnut lidský faktor, hodnotíme v kategorii dobra a zla, mluvíme o úmyslu. Je to proto, že člověk má svobodu rozhodování a za ni následně nese také odpovědnost (*je zajímavé, že kategorie Boha má svobodu rozhodování, za které však následně nenese odpovědnost*). U kořenů zla je lidské rozhodování, které sleduje nějaký cíl, nejčastěji prospěch. Hmotný prospěch sice nikoho neomlouvá a nesnižuje zlou podstatu, avšak takové zlo je alespoň racionálně uchopitelné a vysvětlitelné, protože souvisí s naším morálním prokletím – hluboce geneticky zakódovanou snahou o přežití. Ta v dnešní „civilizované“ společnosti již sice neznamená zabít konkurenta na potkání, ale vede ke konkurenčnímu jednání a snaze získávat výhody na úkor druhých. Proti tomuto genetickému fenoménu postavila lidská společnost faktor vzájemné spolupráce, který významně snižuje individuální rizika nepřežití a za cenu jistých omezení zvyšuje naději na přežití lidstva jako celku. Nekrademe tedy věci slabším proto, že historická zkušenost nás naučila, že z dlouhodobého hlediska dodržováním pravidel získáme šanci na úspěšnější život. A tedy vlastně tak celkově získáme více, než těmi krádežemi. Někteří však podlehnou nutkání nečekat na dlouhodobé hledisko a získat prospěch teď hned a za každou cenu. Mnohem větší obtíže nám ale působí pochopit abstraktní zlo, za kterým se neskrývá bezprostřední prospěch. Takové zlo bývá také zpravidla horší i ve svých důsledcích. Proč někdo páchá zlo jen pro pouhé potěšení a ponížení druhých? Pudí ho k tomu transformované prožitky a ústky z průběhu jeho života? Potom hrozí, že platí něco jako zákon zachování zla, neboli zlo se může přeměnit zase jenom v zlo. S narůstající populací se dokonce zdá, že nejde o zákon zachování, ale postupného nárůstu, úměrného počtu jedinců. Je možná *anihilace* zla, neboli jeho přeměna, když ne na dobro, tedy alespoň na něco neutrálního? Sami víte, jak je v přírodě vzácná anihilace hmoty (tedy její setkání s antihmotou). Kdyby lidé nevěřili v tuto možnost, dávno by vzdali ten nekonečný, sisyfovský, odvěký boj dobra se zlem. Pokud nelze zvítězit, je třeba se o to alespoň snažit a zlo pojmenovávat. Nepojmenované zlo by mělo totiž usnadněnou úlohu a šířilo by se mnohem rychleji. A zde působí zákon přerodu kvantity v kvalitu a velké množství menšího zla se časem přemění v nové zlo větší a krutější. Je také možné, že příčina zla leží v těch hlubinách naší duše, kam rozumem nedohlédneme a že zlo nepotřebuje důvod a příčinu. To by byla ta nejhorší varianta. Bojujte s něčím, co prostě je a nemá příčinu! Lidský právní řád má někdy obtíže posuzovat lidské činy na hranici vědomí

odpovědnosti a temnoty duševní poruchy. Ale my dobře cítíme, že většina zla se nedá schovat za duševní poruchu.

Je-li zlo obtížně uchopitelnou kategorií, pak s dobrem to není o moc snadnější. Proč jsou lidé dobří? Tedy aspoň někteří. Na první pohled jde dobro proti základní „přirozenosti“ - snaze o přežití. Z kulturně filosofického hlediska je ten přechod od starozákonního „oko za oko, zub za zub“ k novozákonnímu „kdo po tobě kamenem, ty po něm chlebem“ opravdu významným a nedoceněným počinem. Jen škoda, že se tak obtížně prosazuje v praktickém životě. Může to skutečně fungovat? Ano, je to totiž zákon, kterým by se měli řídit jedinci, ale ne společnost. Ta musí zůstat vůči zlu tím zlým a trestajícím. Ne my jednotliví lidé. A tady je jistý racionální kořen dobra. Nebudu-li oplácet zlo a sám budu konat dobro, pak mám sice malou, ale přesto větší naději, že bude zla ubývat a mě i mým blízkým se vyhne. Pro ty, kteří nemilují biblická přirovnání se to dá formulovat takto. Chovejte se k lidem tak, jak chcete, aby se oni chovali k vám. Naštěstí je stále dost lidí, kteří, když se k nim chováte slušně, oplácejí vám stejným. Dobro je tou kategorií, která nese ovoce („vyplácí se“) až v dlouhodobém kontextu. Proto bychom se neměli nechat odradit dílčími nezdary. Jako nám dělalo starosti abstraktní zlo, zdá se, že součástí lidskosti je také jakési abstraktní dobro, které nepotřebuje důvod a odměnu. Tou odměnou je „jen“ dobrý pocit radosti z harmonického vztahu k druhým. Chtěl bych věřit, že většina z nás nevytunelovala firmu či banku ne proto, že k tomu neměla dost příležitosti, ale pro ten pocit, že zůstat poctivý v garsonce je nakonec více, než ta vila na Bahamách. Konec konců, i když jsou materiální statky příjemné, nejsou životním východiskem a jednostranný hon za nimi vede jen do nikdy nekončící slepé uličky, na jejímž konci čeká rozčarování. Tajemství štěstí a spokojeného života je spíše v pestrosti a zlaté střední cestě. Ostatně pocit štěstí je proto tak sladký, že je pomíjivý. A naděje k jeho dalšímu získávání vede spíše cestami dobra.

A tak tu asi i nadále zůstane nikdy nedobojovaný odvěký boj dobra se zlem, ukončený jen v mýtech a pohádkách. Každý z nás se bude denně nacházet na drobných rozcestích, na kterých možná ani nebudou jasné směrníky „dobro“ a „zlo“, ale jen „lepší“ a „horší“. A my se budeme rozhodovat, zda jít cestou kratší a širší, nebo tou klikatější a kostrbatější. Možná jen pro pouhý pocit. Pocit, který nás dělá člověkem.

VH

Prognóza pokroku do r. 2020

Podle japonského futuristického projektu

2001	trojrozměrná televize bez brýlí
2002	biol.degradované materiály zadržují vodu v pouštních oblastech
2003	používání lávy jako zdroje energie
2004	umělé tělesné orgány ze synt.materiálů náhrada lidí roboty ve stavebnictví
2005	předpověď zemětřesení, umělá krev
2006	vyléčení AIDS, neviditelné protihluk.bar.
2007	prevence rakovinných metastáz vyléčení arteriosklerózy
2008	biopočítače; kultury lidských orgánů
2009	implantace cizích genů lidem
2010	samovytváření textů počítačem

2011	vyléčení Alzheimerovy nemoci
2012	propojení mezi živými bytostmi a počítači
2013	vyléčení všech druhů rakoviny
2015	zřízení obývané stanice na Měsíci
2016	přeměna bolesti na příjemný pocit
2017	supervodiče při běžných teplotách
2018	výstup lidí na Mars; pozastavení stárnutí
2019	výroba umělých očí
2020	vyléčení schizofrenie

Nevážně o původu názvů

Exteriér

Když vdova Hudáčková utrápila a pochovala svého manžela velkouzenáře, pořídila si jako útěchu středního teriéra. Každé nedělní dopoledne se scházela na Kampě s ostatními členkami dámského kynologického spolku, kde si navzájem předváděly, jak mají svoje miláčky vycepané. Tak to šlo několik let, až jednou po vánocích se milý teriér rozhodl následovat pana velkouzenáře. Následující nedělní přišla vdova Hudáčková na Kampu bez psa, ale s novým hnědým kožešinovým límcem a štuclem. Ihned byla středem zájmu svých zvědavých a poněkud klepavých kolegyň. „Teda Hudáčková, takhle je lepší, než za živa. Moc jim to sluší, ten jejich exteriér je moc šik“. No a od té doby se v lepší společnosti říká vizáži exteriér.

VH

Slovo závěrem

OISOVINY teď vycházejí trochu více nepravidelně a začínají se podobat spíše čtvrtletníku. Ale konec konců v názvu jsou definovány jako občasník. Je to také tím, že život ve své vývojové explozi je čím dál tím více hektičtější. A volné chvílky (ale co je horší i čas na práci) jsou stále více vyplňovány byrokratickým vykazováním, popisováním, validováním a auditováním. Ještě, že ten náš plátek je vlastně ilegální tiskovinou mimo *systém jakosti*. Nerad bych totiž psal TOPku na strukturu plátku a definoval postup vymýšlení radobyhumorných či hlubokofilosofických článků a esejí jimiž se OISOVINY hemží. A proto zůstanou tím starým plátkem z minulého století a před systémem a uspořádáním budou vždy dávat přednost intuici a okamžitému nápadu či zajímavé myšlence nebo pohledu. Slibuji, že se je nebudu ani pokoušet sladovat s EU a tím, že nejsou za peníze jim snad ani neohroží globalizace.